

COLUMN

In de modder

KATHY MATHYS

Soms stop ik een theezakje in de envelop, soms een gedroogde bloem. In coronatijden lijkt mijn leven, dat altijd al in het teken staat van het ambachtelijke, meer dan ooit op dat van een negentiende-eeuws romanpersonage. Ik droog bloemen, schrijf nog vaker brieven en kaartjes dan anders en krabbel bladzijden vol in notitieboeken. Een van mijn briefvriendinnen tipte me Marta McDowells *Emily Dickinson's gardening life. The plants and places that inspired the iconic poet*. Mijn hart sprong op. Met de hand brieven schrijven, bloemen drogen: Dickinson deed het allemaal. Dit moest ik lezen.

'Ik ben zowat grootgebracht in de tuin', schreef de victoriaanse dichteres in een brief aan een vriendin. Net als haar ouders, broer en zus hield ze van planten en bloemen, maar het beeld dat we Dickinson hebben, is niet bepaald aards. Ze staat te boek als een excentriekeling die zich, toen ze eind de dertig was, terugtrok in haar kamer en nog enkel witte jurken droeg. Haar quarantaine was vrijwillig en duurde tot het eind van haar leven. Zelden kwam ze voorbij de grenzen van haar tuin.

Dickinson bewijst dat je niet ver hoeft te reizen om iets bijzonders te kunnen vertellen

Marta McDowell laat in haar boek ook een jongere Dickinson zien, een vrouw die met hond Carlo door de bossen dwaalde en in een brief bekende dat 'ze gehecht was aan modder'. Dickinsons reactie op de natuur leek op die van een kind, schrijft McDowell. De dichteres bleef zich verbazen over de komst van de eerste krokus of over het licht in de zomer, haar meest geliefde seizoen. McDowell citeert uit de duizenden overgeleverde brieven en gedichten. Haar prachtig geïllustreerde boek bevat ook foto's van Dickinsons herbarium, van de serre bij het huis waar de schrijfster haar planten verzorgde 'tot ze lachende, groene wangetjes hadden', aldus Dickinson. Uit de overgeleverde brieven blijkt dat victoriaanen de bloeitijd van bloemen en planten gebruikten als tijdsaanduiding. Zo heeft de dichteres het bijvoorbeeld over de hyacintentijd.

Dickinsons oeuvre bewijst dat je niet ver hoeft te reizen om iets bijzonders te kunnen vertellen. Steeds weer keert de tuin terug in haar poëzie, of het nu gaat om een lichtvoetig raadselers als 'Klein - laag - roze - en stipt' of om het hooggestemde 'Door donkere aarde - dringt de lelie'. Dickinson schreef over geboorte, dood en verrijzenis en gebruikte daarbij graag beelden uit de natuur.

Bij het licht van een walvislielamp gleed ze weg in de wonderde wereld der planten. Om haar te eren heb ik enkele madeliefjes, favoriet van de dichteres, gedroogd. Nu nog een brief, geschreven bij kaarslicht, uiteraard.

HET JAAR VAN DE PANGOLIN

Schandalig dat niemand met mij wil trouwen

Ik haal mijn schouders op, een zwarte kat zonnebaadt op de zwarte jeep van de incestueuze imker

De kat ziet er sterker en luxueuzer uit dan de jeep

Gisteren heb ik de oude kruisboogschutter gebeten, maar ik ben vergeten waarom

Ik vergeet alles vandaag: ik vergeet het Franse woord voor zebrapad,

Ik vergeet de leeftijd van de dermatoloog van mijn moeder.

Ik vergeet wie mij verwerpelijk vindt, ik vergeet babyvoeding te stelen,

Ik vergeet mijn rug te krabben, ik vergeet mijn waterrekening te betalen,

Ik vergeet wat paroxisme betekent, ik vergeet verliefd te zijn op een mooie dromerige

Onbeholpen parapluverkoper uit Eindhoven, ik vergeet wat het nut is van een trechter,

Ik vergeet hoe een struisvogel eruitziet, ik vergeet dat ik in Malta wil wonen.

Ik vergeet de grappige bijnaam die de solide kraanmachinist voor mij heeft bedacht,

Ik vergeet waarom ik rode schoenen draag, ik vergeet mijn handtekening te zetten

Op een petitie tegen stierengevechten, ik vergeet de lokken te kammen

Van de sombere taxidermist, ik vergeet de kermis links te laten liggen,

Ik vergeet 'Hallo, hoe was het op reis in Griekenland?' te zeggen tegen de kreupele

apotheker.

Ik vergeet te masturberen met een zeemvel, ik vergeet vijandig te kijken

Naar een clan zelfgenoegzame psychiaters, ik vergeet een Patagonische haas te tekenen

Op de taartdoos van de hypochondrische goudsmid, ik vergeet Delphine te heten,

Ik vergeet zwanger te raken, ik vergeet de prijs van alles,

Maar ik vergeet niet dat mijn geboorte een onnodige beproeving was.

En ik vergeet niet dat Brugge een akelig doch mystiek punt is in de wereld

En dat de wereld een ziekte heeft gekregen van een verlegen schubdier

Dat klinkt als een muziekinstrument, het schubdier heet Pangolin

Het is ontroerend en poëtisch dat onze levens in het teken staan van een miereneter

Met een walgelijk prehistorisch schild, dus eet ik vreemd vrolijk een kom zure

beertjes

En bel ik mijn moeder op, zij blijft de genadeloze doch geestige keizerin van mijn leven.

Ik zeg: 'Mama, ik mis je huid. De geur, bedoel ik, want je aanraken was altijd verboden.'

Mijn moeder zegt verstrooid: 'Verboden geur, ja ja...'

Ik zeg: 'Nee, je kan geur nooit verbieden. Zelfs jij kan dat niet!'

Terwijl ik het zeg zie ik assegaaien die neuzen wegmaaien op bevel van mijn moeder:

Kleine bevallige neusjes en groteske scheve zalmforellen

Ik verbreek de verbinding en braak de zure beertjes uit

Misschien ben ik even vergeten dat ik de moordenaar ben

Van een pistoolschilder met te veel noten op zijn zang, de zang van de Pangolin.

Delphine Lecompte

Het internationaal Literatuurhuis Passa Porta wil het contact met lezers en schrijvers niet verliezen en vraagt daarom auteurs uit binnen- en buitenland een persoonlijk 'Bericht aan de bevolking' te schrijven.
www.passaporta.be/nl/magazine.

/ DIXIT /

'Met dank aan het Belgische batist en de literaire zweem'

In 'de Volkskrant' wordt het mondmasker van **TEIGETJE & WOELRAT** getest en goed bevonden. De vrienden en personages van Gerard Reve, die zich intussen met mode en ontwerp bezighouden, maken de mondkapjes enkel op vraag. Uit Belgische stof, de literaire zweem moet u er zelf maar bij denken.

De Standaard der Letteren op zaterdag

Vanaf volgende week verschijnt *De Standaard der Letteren* op zaterdag. Het nummer 3559 van de boekenbijlage die in 1952 van start ging, vindt u dus op 30 mei in de vernieuwde weekendkrant.